

BURO SRO OOST B.V.
T.a.v. dhr. L. Arends
Sweerts de Landasstraat 50
6814 DG Arnhem

Datum 15 juli 2021
Kenmerk BE/2021/696/r
Uw kenmerk Email d.d. 24 juni 2021
Auteur(s) ir. L. Davids
Collegiale toets ir. T.W.D. Schrader

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Quickscan Wet natuurbescherming Nieuwe Veenendaalseweg 229 te Rhenen

Aan de Nieuwe Veenendaalseweg 229 te Rhenen is het recreatieterrein 'De Thijmse Berg' gesitueerd. Op dit recreatieterrein zijn verschillende lodges aanwezig. De initiatiefnemer is voornemens 12 schuurlodges, 65 parkeerplaatsen en padelbaan te realiseren. Ten behoeve van deze ontwikkeling dient 5 bestaande huurlodges en een groenoppervlak met bomen verwijderd te worden. De planlocatie heeft reeds de bestemming recreatie.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggend ecologisch oriënterend onderzoek is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht.

Buro SRO Oost B.V. begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en deze vervolgens te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en het geldende bestemmingsplan.

Onderzoeksdoelen

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland en de Groene contour?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

Planlocatie

De planlocatie is op recreatieterrein 'De Thijmse Berg' gelegen aan de Nieuwe Veenendaalseweg 229 te Rhenen (figuur 1). De planlocatie wordt gekenmerkt door 7 lodges waarvan 5 verwijderd worden voor de ontwikkeling van een parkeerplaats. Verder zijn er een tennisbaan, een verhard tafeltennis sportterrein en een parkeerplaats aanwezig. In de westelijke hoek van de parkeerplaats zijn er 2 gastanks gesitueerd. De te verwijderen lodges zijn opgebouwd uit kunststoffen potdeksels met daken bestaande uit metalen dakplaten. In figuur 2 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan. De planlocatie is gelegen in het noorden van Rhenen. De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door een bosrijke omgeving. De dichtstbijzijnde rivier betreft de Nederrijn op ca 1.6 km ten zuidwesten. Op ca 1 km ten noordoosten van de planlocatie is een spoorlijn gelegen. Grote rivieren en spoorwegen kunnen een barrière vormen voor grondgebonden fauna.

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Nieuwe Veenendaalseweg 229 te Rhenen (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

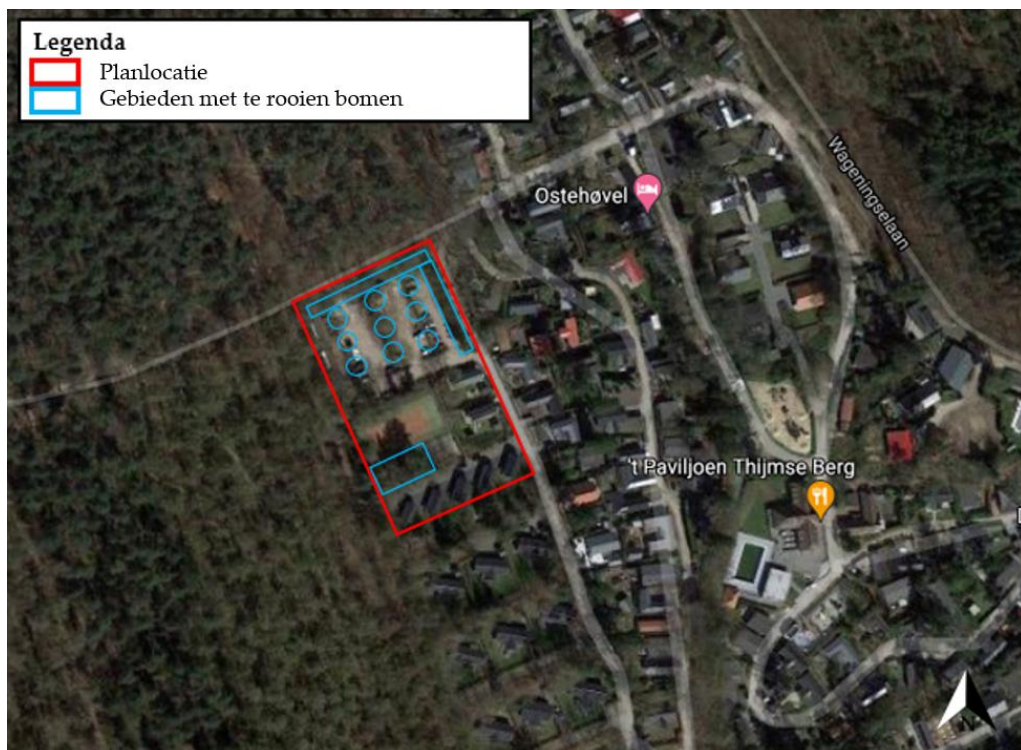

Figuur 2 Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan. Links de te verwijderen schuurlodges en rechts de locatie van te realiseren schuurlodges.

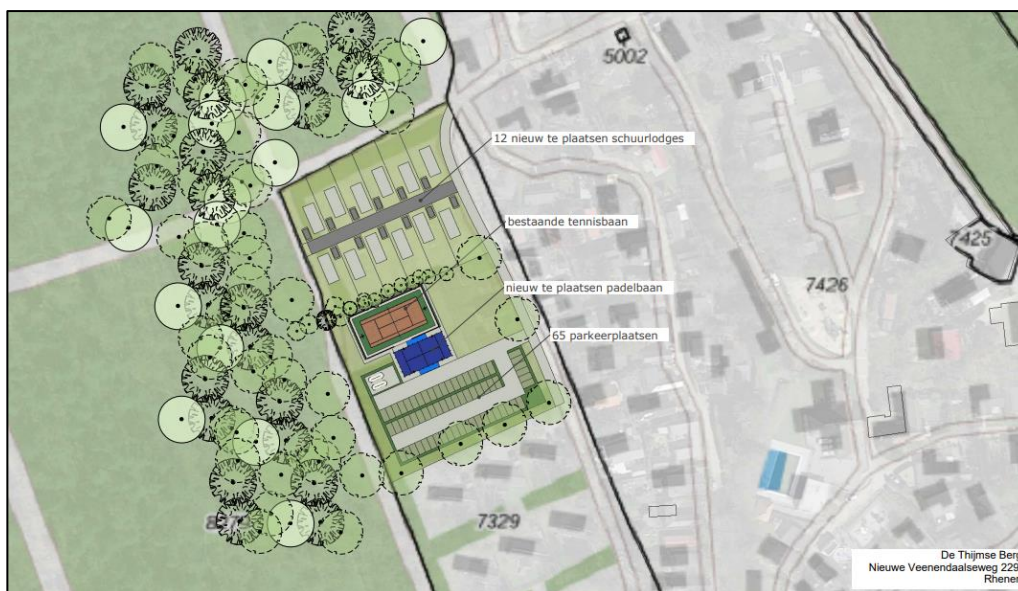
Funcieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft het verwijderen van 5 schuurlodges ten behoeve van de realisatie van 65 parkeerplaatsen, het verplaatsen van 2 gastanken, realisatie van 12 schuurlodges en een plaatsing van een padelbaan. Er zullen bomen binnen de houtopstand gerooid worden en enkele solitaire bomen. Echter wordt er geprobeerd de houtopstand zoveel mogelijk te integreren in de beoogde ontwikkeling. De functie van het perceel dient te wijzigen. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- verwijderen van 5 huurlodges: algemene werkzaamheden waarbij de lodges verplaatst worden;
- rooien van bomen en bosschages: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- verplaatsen van 2 gastanken: algemene verplaats werkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie 12 schuurlodges: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden en realisatie 65 parkeerplaatsen.

Figuur 3 Visuele representatie van de te kappen bosschages en solitaire bomen (bron: maps.google.nl)

Figuur 4 Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: Virtual Architecture).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 1 juli 2021 en is uitgevoerd door ir. L. Davids en ing. ir. D. de Boer. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 8/8 bewolkt, 14° Celsius en windkracht 0-1 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998, vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegdheden zijn met het ingaan van deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

(a) Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: *Vogelrichtlijnsoorten* (art. 3.1), *Habitatrichtlijnsoorten* (art. 3.5) en *Andere soorten* (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij negatieve effecten op soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht.

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten.

In de Omgevingsverordening Utrecht is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Utrecht.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Vos</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Wezel</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

(b) Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland en de Groene contour. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden.

Natura 2000-gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn.

Provinciaal beleid

Binnen het Natuurnetwerk Nederland en de Groene contour geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden die onder provinciaal beleid valt dient tevens een vergunning voorhanden te zijn.

(c) Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden.

Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) éénrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Beoordeling (a) soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ontwikkeling. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'Andere soorten') geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *soortenbescherming*). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. soorten waarvoor een ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Planten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen van de volgende beschermde planten bekend: grote leeuwenklauw en korensla (NDFF 2011-2021). Grote leeuwenklauw prefereert zonnige en open plaatsen op voedselrijk en kalkhoudend grond. Het groeit vaak op bermen langs onverharde wegen of aan waterkanten. Korensla prefereert open, zonnige zure zandgronden en is in Nederland vaak beperkt tot akkers. Op de plantlocatie is geen sprake van het voorkeursbiotoop van de voorgenoemde beschermde soorten.

De planlocatie is deels verhard ten behoeve van een inrit. Grote delen van de planlocatie zijn onverhard. De planlocatie heeft een laag onderhoudsbeeld en wordt gekenmerkt door verruigde vegetatie. Ter plaatse van de planlocatie is er slechts sprake van inheemse of aangeplante planten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: Amerikaanse eik, berk, beuk, braam, grote brandnetel, hazelaar en schijnaardbei.

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende, stikstofarme of vochtige groeiplaatsen. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, waarmee negatieve effecten ten aanzien van beschermde planten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: aardmuis, Amerikaanse nerts, bever, boommarter, bosmuis, bunzing, damhert, das, dwergmuis, eekhoorn, egel, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, konijn, muskusrat, ree, rosse woelmuis, steenmarter, vos, wasbeer, wezel, wildzwijn en woelrat (NDFF 2011-2021). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, boommarter, damhert, das, eekhoorn, steenmarter en wild zwijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermd) zoogdieren.

Bevers leven in het overgangsgebied tussen water en land, namelijk moerassen, langs beken, rivieren, meren en kanalen. Dit habitat is niet aanwezig op de planlocatie en zoals verwacht zijn er geen sporen van de bever (c.q. knaagsporen, pootafdrukken etc.) waargenomen. Het is uitgesloten dat de planlocatie behoort tot het functioneel leefgebied van de bever. Negatieve effecten van de beoogde ontwikkeling op de bever zijn derhalve uitgesloten.

Bossen van allerlei typen en leeftijden zijn uitstekende leefgebieden voor boommarters. De soort komt ook voor in stadsparken met voldoende (oude) bomen en vakantiehuisen of schuren in of aan de rand van natuurgebieden. Een territorium kan circa 1000 hectare groot zijn en er worden nachtelijk afstanden tot wel 20 km afgelegd. Het voedsel van boommarters bestaat uit insecten, vogels en eieren, kleine zoogdieren en bessen en vruchten (Zoogdierverseniging boommarter, 2021). Vrouwtjes gebruiken in de kraamperiode als voortplantingsplaats een flinke boomholte om hier de jongen te werpen. Vrouwtjes buiten de kraamperiode en solitaire mannetjes gebruiken een netwerk aan vele verschillende rustplaatsen, over het algemeen betreffende dit vogelnesten in hoge boomtoppen van dennen en sparren waar overdag wordt geslapen. Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen van de boommarter (c.q. prooi-resten, uitwerpselen of krabsporen in boombast) aangetroffen. Gelet op de inrichting en omvang van de directe omgeving en de potentie voor de boommarter worden negatieve effecten op de boommarter uitgesloten.

De eekhoorn en wild zwijn geven beide een voorkeur aan onder andere gemengde bossen. Beide genoemde soorten zijn vaak op zoek naar noten en/of zaden. Degelijke structuren zijn aanwezig op planlocatie. Binnen 500 m van de planlocatie zijn enkele waarnemingen gedaan van de bovengenoemde beschermde soorten. Het voorkomen van de eekhoorn op en rondom de planlocatie is daarom aannemelijk. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen. Het voorkomen van het wild zwijn op en rond de planlocatie is eveneens mogelijk, maar gezien de mate van menselijke verstoring minder waarschijnlijk. Vanwege de bovengenoemde redenen en gelet op de inrichting en omvang van de directe omgeving en de potentie voor de eekhoorn en wild zwijn worden negatieve effecten op deze soorten uitgesloten. Het damhert komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. De soort heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Ook komt de soort voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerranden en in parkachtige bosgebieden. Damherten zijn van nature dagdieren maar door de jacht en in verstoorde gebieden zijn ze schemeringsdieren geworden. Overdag rusten en herkauwen ze in de ondergroei van het bos of op een afgelegen grasland (Zoogdierverseniging damhert, 2021). Wegens het ontbreken van de voorgenoemde biotopen en gelet op de omvang van de directe omgeving en de potentie voor het damhert worden negatieve effecten op het damhert uitgesloten.

De dichtstbijzijnde waarneming van de das vond plaats in 2017 op een afstand van circa 550 meter van de planlocatie (NDFF 2011-2021). De das leeft in gebieden die bestaan uit een combinatie van diverse habitattypen. Vaak zijn dit zowel hooggelegen als laaggelegen gronden die op korte afstand van elkaar liggen, in meestal kleinschalige akker- en weidelandschappen met voldoende bosjes, houtwallen, singels en heggen. Belangrijk voor het habitat van de das is dat het gebied weinig wordt verstoord (BIJ12 kennisdocument Das, 2017). Op de planlocatie zijn geen sporen van de das (c.q. dassenburcht, graafsporen, mestputjes of pootafdrukken) waargenomen. Gelet op de functie van de planlocatie en de daar bijkomende menselijke verstoring, en het ontbreken van sporen van de das is het uitgesloten dat de planlocatie een functie vervult als vaste voortplantingsplaats, rustplaats of essentieel foerageergebied. De beoogde ontwikkeling leidt derhalve niet tot het wegnemen van vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen, migratieroutes of essentiële foeragegebieden.

Het voorkeurs habitat van de steenmarter betreft een kleinschalig parklandschap. De soort wordt met name aangetroffen nabij steden, dorpen en boerderijen. Geschikte leefgebieden bestaan voornamelijk uit kleinschalige landbouw met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. De vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de steenmarter zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Op een vaste rust- of voortplantingsplaats zijn veelal sporen van steenmarters aanwezig, zoals krabsporen, prooiresten en uitwerpselen (Zoogdiervereniging steenmarter, 2021). De planlocatie voldoet niet aan de geprefereerde biotoop van de steenmarter. Tevens is er geen bebouwing aanwezig welke geschikt en toegankelijk is als verblijfplaats voor de steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporen van de steenmarter aangetroffen (c.q. krabsporen, prooiresten of uitwerpselen). Ook zijn er geen waarnemingen bekend binnen een straal van 1,5 km (NDFD 2011-2021). Negatieve effecten van de beoogde ontwikkeling op de steenmarter zijn derhalve uitgesloten.

Door vorengenoemde is het uitgesloten dat de planlocatie een essentiële functie bevat voor soorten van de *Habitatrichtlijn* en niet vrijgestelde *Andere soorten*. De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Omgevingsverordening van de provincie vallen (zie Wnb art 3.10). Effecten op beschermde grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Binnen een straal van 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. (NDFD 2011-2021). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als *Habitatrichtlijnsoorten* beschermd.

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011).

Op de planlocatie zijn alle bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van boomholten welke kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats. Op de planlocatie zijn geen voor vleermuizen geschikte boomholten aanwezig welke kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats. Het is derhalve uitgesloten dat de kap van de bomen op de planlocatie zal leiden tot het wegnemen van rust- en/of verblijfplaatsen van boom bewonende vleermuizen.

De te verwijderen schuurlodges zijn nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van potentiële verblijfplaatsen en geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende dakpannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur waar ze een verblijfplaats zouden kunnen vinden. Een dergelijke verblijfplaats moet voldoen aan een geschikt microklimaat, met een constante (lage) temperatuur, een hoge luchtvochtigheid en weinig invloed van weersomstandigheden.

De schuurlodges zijn opgebouwd uit kunststoffen potdeksels met daken bestaande uit metalen dakplaten, zie figuur 5. Wegens het ontbreken van geïsoleerde muren met spouw en het ontbreken van een toegankelijke dakruimte is het voor vleermuizen onmogelijk om in de schuurlodges een geschikte rust- of verblijfplaats te vinden. Het is uit te sluiten dat de bebouwing op de planlocatie gebruikt wordt door vleermuizen die in bebouwing leven, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

Figuur 5 Impressie van de te verwijderen schuurlodges

Hoewel het uitgesloten is dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als vaste rust- en/of verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. Wegens de verscheidenheid aan groenstructuren op de planlocatie is niet uit te sluiten dat er sprake is van geschikt foerageergebied. Binnen de beoogde ontwikkeling zal een deel van de houtopstand gerooid worden. Echter is in de directe omgeving een groot gebied met houtopstanden en groenstructuur aanwezig waar gefoerageerd kan worden. Een negatieve invloed van de beoogde ontwikkeling op essentiële vliegroutes en foerageergebieden is derhalve uitgesloten.

In de luwte van opgaande vegetatie of bebouwing kunnen vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Hierbij kan sprake zijn van tijdelijke verstoring van vleermuizen ten gevolge van werkzaamheden of lichtgebruik. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens en na de beoogde ontwikkeling dient bij voorkeur geen verlichting te worden toegepast. Bij voorkeur de werkzaamheden uitvoeren tussen zonsopkomst en zonsondergang. Mocht verlichting noodzakelijk zijn wordt vleermuisvriendelijke verlichting geadviseerd.

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, groene kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, poelkikker en rugstreeppad (NDFF 2011-2021). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: poelkikker en rugstreeppad.

Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de planlocatie. De planlocatie is deels verhard en wordt matig tot intensief gebruikt, waardoor verstoringen optreden. Op de planlocatie is geen oppervlaktewater aanwezig. De waarnemingen van beschermde amfibieën bevinden zich allen op een afstand van > 1,5 km van de planlocatie (NDFF 2011-2021).

De rugstreeppad staat er echter om bekend dat deze bouwterreinen snel kan koloniseren zodra er geschikte omstandigheden ontstaan (bijlage 2). Juveniele rugstreeppadden kunnen tot wel 5 km afleggen op zoek naar geschikt leefgebied. Er is kans op vestiging als er tijdens de werkzaamheden ondiepe wateren ontstaan in de periode april-september (voortplanting), of indien er hopen vergaafbaar zand of puinbedden met bouw materiaal, houtafval of stenen blijven liggen in de periode september-november (overwintering). Derhalve wordt aanbevolen om de planlocatie ongeschikt dan wel ontoegankelijk te houden voor rugstreeppadden tijdens de werkzaamheden.

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen op basis van de vastgestelde provinciale verordeningen. Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn derhalve uitgesloten.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende inheemse reptielen: hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang en zandhagedis (NDFF 2011-2021). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Hazelwormen leven over het algemeen in open bossen, bosranden, heidegebieden, houtwallen en struwelen, steenachtige biotopen en tuinen (RAVON hazelworm, 2021). De hazelworm heeft een voorkeur voor een vochthoudende bodem. Het voedsel bestaat hoofdzakelijk uit regenwormen en naaktslakken. Hazelwormen zijn actief in de periode maart – oktober, waarna er overwinterd wordt in droge holten, al dan niet zelf gegraven, of spleten in rotsen (Creemers & Van Delft, 2009). De te kappen bomen op de planlocatie vormen een klein gedeelte van de rand van het aangrenzende bos. Door gebruik van het overgrote deel van de planlocatie door bewoning, voor sport en als parkeerplaats treedt er veel verstoring op nabij deze bosrand. Derhalve is het onwaarschijnlijk dat de bosrand een essentiële functie vervult als functioneel leefgebied van de hazelworm. Nabij de planlocatie zijn diverse open bosdelen, dichtere bosdelen en wandelpaden gelegen welke mogelijk tezamen geschikter leefgebied voor de hazelworm vormen, door minder verstoring. Het rooien van de kleine bosschages en enkel solitaire bomen (zie figuur 3), leidt derhalve niet tot afname van functioneel leefgebied. Hazelwormen zijn tevens niet binnen een straal van 1,2 km van de planlocatie waargenomen (NDFF 2011-2021). Om schade aan een sporadisch aanwezig individu op of rondom de planlocatie tijdens de werkzaamheden te voorkomen, dienen enkele maatregelen in acht genomen te worden (zie **Te treffen maatregelen**).

De levendbarende hagedis komt voor in open bossen, ruige graslanden, in bermen van (spoor) wegen en in duinen. Het habitatype heide en hoogveen genieten echter de voorkeur. Tevens heeft de soort een duidelijke voorkeur voor vochtige terreinen. De levendbarende hagedis is afhankelijk van structuurrijk habitat met open en zon beschenen plekken welke snel opwarmen. Voldoende eiafzetmogelijkheden en een ruimaanbod van wateren in nabijheid van hoge gronden zijn eveneens belangrijke randvoorwaarden (BIJ12 kennisdocument levendbarende hagedis, 2017; RAVON levendbarende hagedis, 2021). Op de planlocatie zijn de voorkeursbiotopen niet aanwezig, tevens treedt er menselijke verstoring op door het gebruik van het recreatieterrein. In de afgelopen 3 jaar zijn er geen levendbarende hagedissen binnen een straal van 1,2 km waargenomen (NDFF 2011-2021). Op basis van bovengenoemde redenen is het uitgesloten dat de planlocatie een functie vervult als functioneel leefgebied voor de levendbarende hagedis. Negatieve effecten ten gevolge van de beoogde ontwikkeling zijn uitgesloten.

De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats. Meestal betreffen dit overgangen van droge zandgrond naar natte veen- of kleigronden. Lage, natte gebieden worden gemeden vanwege de slechte overwinteringsmogelijkheden. Hun jachtgebied bestaat uit kleinschalige gebieden met veel variatie en vooral een ruim aanbod van water. Voldoende eiafzetmogelijkheden en een ruimaanbod van wateren in nabijheid van hoge gronden zijn belangrijke randvoorwaarden. (Creemers & Van Delft, 2009). De dichtstbijzijnde waarneming is op een afstand van circa 1,5 km en heeft plaatsgevonden in het Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. De geprefereerde biotopen (c.q. waterrijk habitat), broeihopen en eiafzetmogelijkheden zijn niet aanwezig op de planlocatie. Het voorkomen van de ringslang binnen de planlocatie is derhalve uitgesloten.

Zandhagedissen leven in zandige, droge en open terreinen als heide en duinen (BIJ12 kennisdocument Zandhagedis, 2017). De aanwezigheid van zonnige open plekken en zand waar eieren in afgezet kunnen worden is van groot belang. Zandhagedissen overwinteren in (muizen)holletjes in de periode september – april. Op circa 550 m van de planlocatie is een waarneming gemaakt van een zandhagedis. Gezien de planlocatie niet voorziet in de vereiste biotopen voor de zandhagedis wordt de aanwezigheid van deze soort op de planlocatie uitgesloten.

Negatieve effecten op beschermde reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van beschermde vissoorten niet bekend (NDFF 2011-2021).

Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling bevindt zich geen oppervlaktewater. Negatieve effecten op (beschermde) vissen zijn uitgesloten.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: gevlekte witsnuitlibel, grote vos, kleine ijsvogelvinder en sleedoornpage (NDFF 2011-2021).

De gevlekte witsnuitlibel komt vooral voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen (Vlinderstichting gevlekte witsnuitlibel, 2020). Gezien de planlocatie niet voorziet in het geschikte habitat voor de gevlekte witsnuitlibel kan het voorkomen van de soort derhalve uitgesloten worden.

De grote vos is een zwervende dagvlinder die gebonden is aan (hoge) houtige vegetatie in een bosrijke omgeving. Waardplanten zijn iep; ook zoete kers en sommige wilgensoorten worden gebruikt (Vlinderstichting grote vos, 2020). Wegens het ontbreken van deze waardplanten is de aanwezigheid van de grote vos uitgesloten.

De kleine ijsvogelvinder komt voor op gevarieerde, vochtige bossen zoals elzenbroekbos. De waardplanten voor de soort is wilde kamperfoelie. Soms wordt rode kamperfoelie of gecultiveerde kamperfoelie ook gebruikt. Gezien binnen de planlocatie geen geschikte habitatonderdelen of waardplanten voor de soort aanwezig zijn kan de aanwezigheid van kleine ijsvogelvinder worden uitgesloten.

De sleedoornpage staat bekend als een weinig mobiele vlinder die zelden verder vliegt dan enkele honderden meters langs een bosrand of struweel. De waardplant is de sleedoorn en enkele Prunus-soorten (Vlinderstichting sleedoornpage, 2021). De sleedoornpage is niet in de nabijheid van de planlocatie aangetroffen en tevens zijn de waardplanten niet aanwezig op de planlocatie. Derhalve wordt de aanwezigheid van de sleedoornpage uitgesloten.

Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: gaai, houtduif, merel, roodborst en vink.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Gedurende het veldbezoek zijn geen individuen, nesten en/of sporen aangetroffen van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nestlocatie en/of leefgebied.

De huismus broedt vrijwel altijd bij bebouwing en bouwt zijn nesten onder dakpannen, onder golfplaten, kieren/gaten in de muur en in spantconstructies. Vanuit de nestlocatie en/of vanaf een uitzichtpunt moet de huismus zijn omgeving kunnen zien. Hierbij moet er in de directe omgeving continu voedsel te vinden zijn in de vorm van zaden van grassen en onkruiden en larven van insecten. Daarnaast moet er beschutting nabij de foerageerlocaties, voldoende jaarrond groene struiken of heesters, plaatsen met stof en grind voor stofbaden en water voor waterbaden aanwezig zijn (BIJ12 kennisdocument Huismus, 2017). De daken van de lodges bestaan uit relatief platte metalen dakplaten waarbij toegankelijke dakruimte voor de huismus ontbreekt. Tevens zijn er te veel (hoge) bomen in de omgeving van de lodges waardoor predatie van sperwer een risico gaat vormen en het leefgebied voor de huismus ongeschikt maakt. Het voorkomen van nestlocaties van huismus op de planlocatie kan derhalve uitgesloten worden. De beoogde ontwikkeling leidt tot zeer beperkte aantasting van groene delen en resulteert niet in afname van essentieel leefgebied. Er zijn namelijk voldoende alternatieve groenblijvende structuren rondom de planlocatie aanwezig. Van aantasting van nestlocaties en functioneel leefgebied van de huismus is derhalve geen sprake.

De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). De

schuurlodges bevatten ongeschikte daken voor gierzwaluwnesten. Negatieve effecten op gierzwaluwen als gevolg van de beoogde ontwikkelingen zijn derhalve uitgesloten.

De bebouwing op de planlocatie is ongeschikt als nestlocatie voor uilen met jaarrond beschermde nesten (kerkuil en steenuil). Verder is er op de planlocatie sprake van te veel menselijke verstoring om te dienen als geschikt foerageergebied voor uilensoorten. Tevens is er in de directe omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. De beoogde ontwikkeling leidt derhalve niet tot het wegnemen van essentieel leefgebied van uilen.

Op het recreatieterrein zijn enkele waarnemingen gemaakt van roofvogel- en uilensoorten (NDFF 2011-2021). De te rooien bomen op planlocatie bestaan voornamelijk uit lagere smalle bomen. Tevens zijn er geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van nesten van in bomen broedende soorten als buizerd, sperwer en ransuil kan uitgesloten worden. Op de planlocatie is geen sprake van functioneel leefgebied van roofvogelsoorten wegens voldoende alternatief foerageergebied in de directe omgeving. Grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of in kunstwerken als bruggen of stuwen. Voor deze soort zijn op de planlocatie geen geschikte nestlocaties of functioneel leefgebied aanwezig.

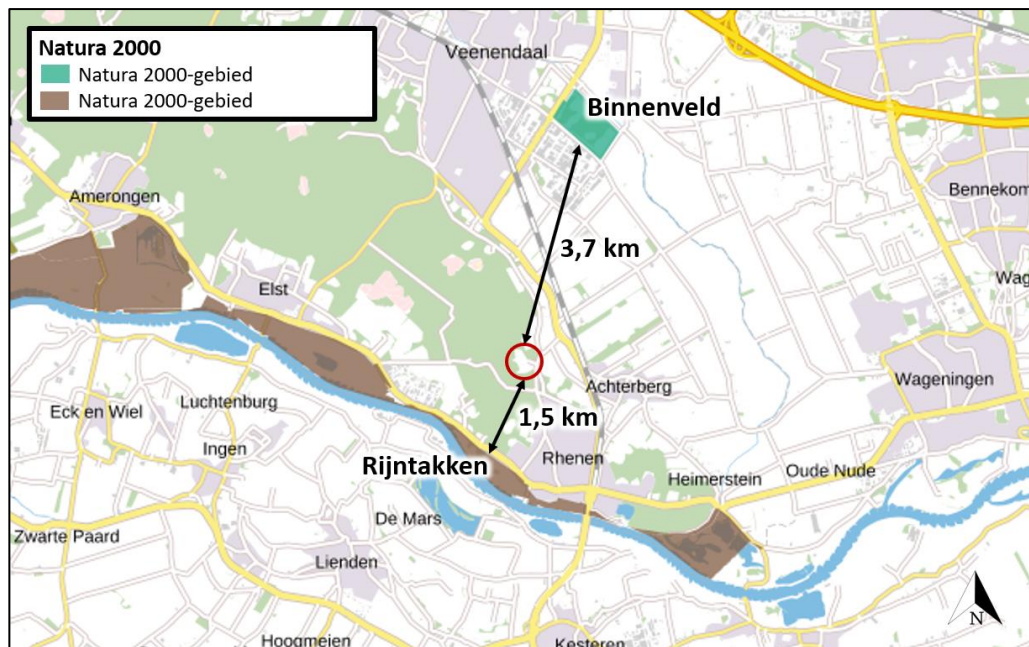
Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nestlocaties en functioneel leefgebied is geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode en bij ecologisch zwaarwegende redenen)

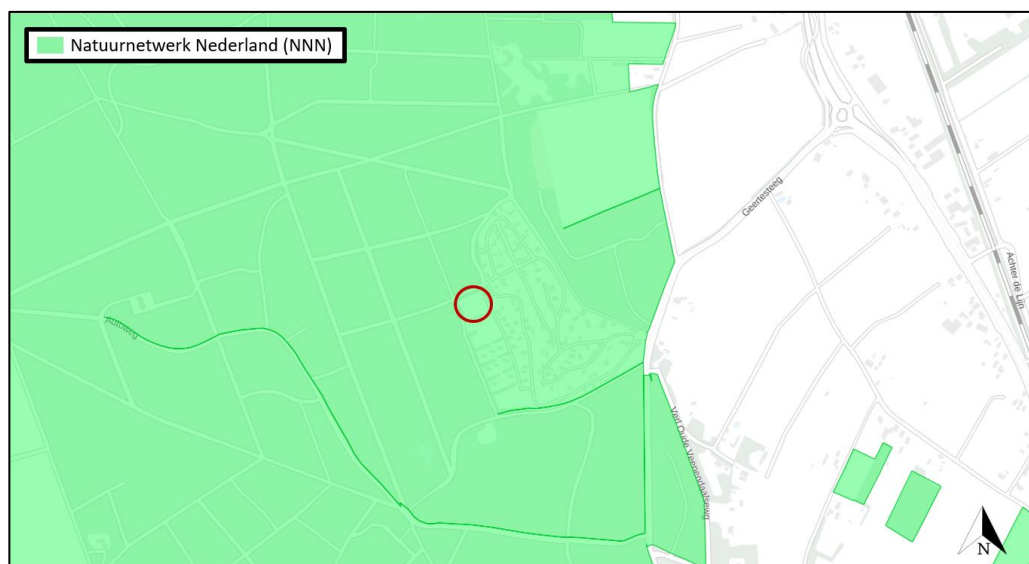
De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken en bomen vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek is één oud duivennest aangetroffen. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de kapwerkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Beoordeling (b) gebiedsbescherming

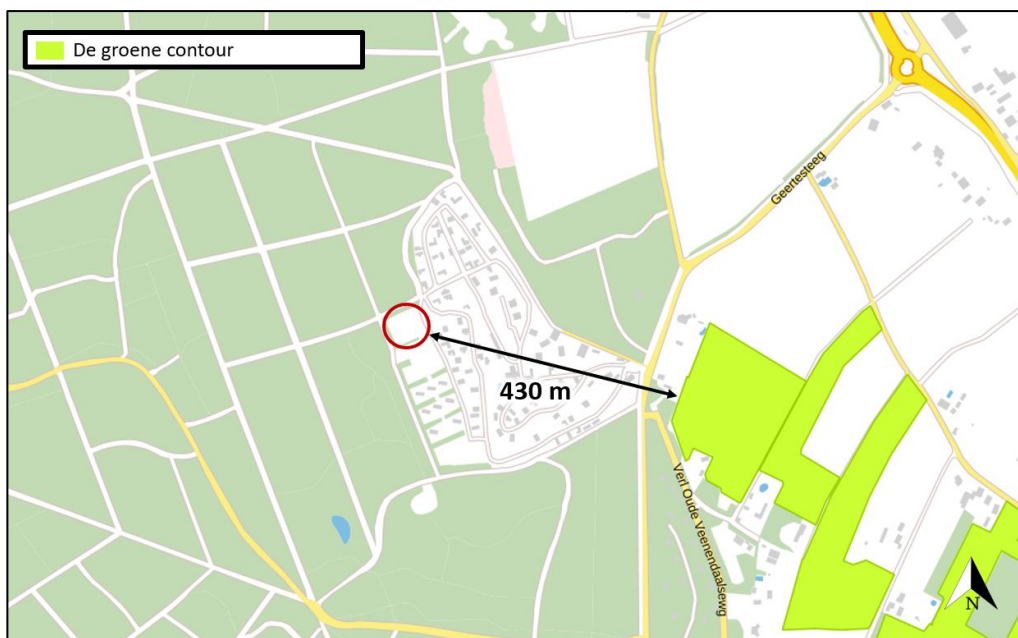
De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000 en de Groene contour. Op een afstand van circa 1,5 km ligt het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (figuur 6). Op een afstand van circa 430 m ligt de Groene contour (figuur 8). De planlocatie is gelegen in het Natuurnetwerk Nederland (figuur 7).

Figuur 6 De planlocatie ligt op een afstand van circa 1,5 km tot het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (bron: webkaart.provincie-utrecht.nl).

Figuur 7 De planlocatie ligt in het Natuurnetwerk Nederland (bron: ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl)

Figuur 8 De planlocatie ligt op een afstand van circa 430 m tot de Groene contour (bron: webkaart.provincie-utrecht.nl/)

Natura 2000

Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een Natura 2000 gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is.

Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Blom Ecologie B.V. adviseert om projecten die kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden te beoordelen middels de AERIUS Calculator. Doel daarvan is vast te stellen of significante effecten kunnen worden uitgesloten. In sommige gevallen kan op voorhand negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie worden uitgesloten, wegens de grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden, een afname in stikstofemissie of een beperkte ingreep.

De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van 12 schuurlodges. Ten opzichte van de huidige situatie leidt de beoogde ingreep tot een beperkte toename in het aantal verkeersbewegingen. De nieuwbouw zal zonder gasaansluiting in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot hebben. Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en transportbewegingen (het 'projecteffect').

Gezien er sprake is van een grote afstand (1,5 km) tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de omvang van de ontwikkeling wordt op voorhand uitgesloten dat er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Een berekening middels de AERIUS Calculator kan derhalve achterwege blijven.

Natuurnetwerk Nederland

De planlocatie is gelegen in het gebied behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Er is geen wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk, maar het betreft een uitbreiding binnen de bestaande bestemming. Voor ontwikkelingen in gebied behorend tot het Natuurnetwerk Nederland geldt het Nee, tenzij-principe. Alvorens een ontwikkeling in het Natuurnetwerk Nederland uitgevoerd kan worden, dient onderbouwd te worden of dit leidt tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. De wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland in de provincie Utrecht zijn als volgt (bron: Interim omgevingsverordening provincie Utrecht, 10 maart 2021 – bijlage 10):

- a. Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem
- b. De robuustheid en aaneengeslotenheid van het NNN
- c. De aanwezigheid van bijzondere soorten
- d. De verbindingsfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen.

De beoogde ontwikkeling betreft het realiseren van 12 schuurlodges op een reeds aanwezige parkeerplaats. Tevens worden er parkeerplaatsen op terrein dat momenteel ingericht is met 5 lodges en kort gras (hoog onderhoudsbeeld) gerealiseerd. Ook zal een padelbaan gerealiseerd worden op terrein dat momenteel al verhard is. Het grootste gedeelte van de ontwikkeling zal derhalve plaatsvinden op terrein dat geen (belangrijke) functie binnen het Natuurnetwerk Nederland vervult. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling dienen ook enkele kleine bosschages en solitaire bomen verwijderd te worden (zie figuur 3). De te kappen bomen zijn aan de rand van het recreatieterrein en aangrenzend aan een bos gesitueerd. Aangezien deze grenzen aan een bos, leidt het verwijderen hiervan niet tot aantasting van de aaneengeslotenheid en/of versnippering van het Natuurnetwerk Nederland. Tevens leidt het verwijderen van deze bomen niet tot het onderbreken van een essentiële verbinding voor soorten en/of ecosystemen.

Rondom de te kappen bomen zijn de volgende Rode lijst-soorten waargenomen: tapuit, zwarte mees en matkop (NDFF 2011-2021). Deze vogelsoorten zijn tevens in diverse andere delen van het aangrenzende bos waargenomen. Derhalve zijn er voldoende nestplaatsen beschikbaar voor deze soorten waardoor de beoogde ontwikkeling niet leidt tot aantasting van “de aanwezigheid van bijzondere soorten”. In en rondom de te kappen bomen zijn tevens geen sporen, holten, holen en nesten van beschermde en/of Rode lijst-soorten waargenomen. Derhalve is uitgesloten dat de te kappen bomen een belangrijke functie vervullen voor beschermde en Rode lijst-soorten, waardoor “de aanwezigheid van bijzonder soorten” niet wordt aangetast.

De beoogde ontwikkeling heeft tevens geen invloed op het functioneren van het beheertype binnen het Natuurnetwerk Nederland. De bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem worden niet aangetast ten behoeve van de beoogde ontwikkeling.

Er kan geconcludeerd worden dat de beoogde ontwikkeling niet leidt tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland. Vervolgstappen ten behoeve van het Natuurnetwerk Nederland zijn derhalve niet benodigd.

Groene contour

De planlocatie is niet gelegen in gebied behorende tot de Groene contour. Ten aanzien van de Groene contour geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Vervolgstappen ten behoeve van de Groene contour zijn niet benodigd.

Beoordeling (c) houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn kapwerkzaamheden voorzien aan zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer. De houtopstanden vallen niet binnen de begrenzing van de bebouwde kom (bron: Overheid.nl: Gemeente Rhenen – Begrenzing bebouwde kom Wet natuurbescherming onderdeel houtopstanden). Het kappen/verwijderen van houtopstanden op de planlocatie is derhalve meldingsplichtig in het kader van de Wet natuurbescherming. Tevens geldt een herplantplicht (zie **Vervolgstappen**). Wanneer niet aan de herplantplicht voldaan kan worden, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Naast het landelijk en provinciaal beleid waar deze beoordeling op wordt getoetst hebben gemeenten echter vaak een eigen beleid omtrent het kappen dan wel vellen van bomen en struiken. Dit is vaak opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

Samenvatting

(a) Soortenbescherming

De planlocatie heeft geen essentiële betekenis voor beschermde soorten. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming. Voor broedvogels geldt dat de nesten van alle soorten beschermd zijn tijdens het broedseizoen (indicatief 15 maart – 15 juli).

(b) Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of de Groene contour. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. De planlocatie maakt wel deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Echter kan na een beoordeling geconcludeerd worden dat de beoogde ontwikkeling niet leidt tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland. Een Voortoets en/of 'nee, tenzij'-toets is niet noodzakelijk.

(c) Houtopstanden

De te kappen houtopstanden op de planlocatie zijn meldingsplichtig in het kader van de Wet natuurbescherming. Tevens geldt een herplantplicht.

Tabel 2 Overzicht van de Soortenbescherming. Voor de benoemde soorten geldt dat aanvullend onderzoek benodigd is.

Soortenbescherming			
Soortgroep	Beschermings-regime Wet nb	Soortspecifiek onderzoek	Mogelijk functie plangebied
Vaatplanten		Nee	
Grondgebonden zoogdieren		Nee	
Vleermuizen		Nee	
Amfibieën		Nee	
Reptielen		Nee	
Vissen		Nee	
Insecten en andere ongewervelden		Nee	
Vogels		Nee	

Tabel 3 Overzicht van beschermde gebieden in het kader van Gebiedsbescherming.

Gebiedsbescherming	Afstand	Effecten	Nader onderzoek
Natura 2000	1,5 km	Geen	N.v.t.
Natuurnetwerk Nederland	0 km	Geen	N.v.t.
De Groene contour	430 m	Geen	N.v.t.

Tabel 4 Overzicht van beschermde Houtopstanden.

Houtopstanden	Aanwezig	Kap	Meldingsplicht en herplantplicht
Struiken	Ja	Ja	Ja
Bomen	Ja	Ja	Ja

Uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen omtrent soortenbescherming en gebiedsbescherming in het kader van de Wet natuurbescherming. Ten aanzien van houtopstanden geldt een meldingsplicht en herplantplicht. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen, rugstreeppadden en algemene broedvogels (in het kader van Algemene zorgplicht). Voor deze soorten dienen maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen.

Conclusie

Voor de verwijdering van schuurlodges, het kappen van een deel van de aanwezige houtopstanden, het realiseren van parkeerplaatsen, schuurlodges en padelbaan op het recreatieterrein 'De Thijmse Berg' aan de Nieuwe Veenendaalseweg 229 te Rhenen is uitvoerbaar in het kader van de Wet natuurbescherming.

Vervolgstappen

Voor de kap van delen van de houtopstanden op de planlocatie geldt een meldingsplicht. De kapmelding dient ten minste 4 weken voor de kap bij de Provincie Utrecht ingediend te worden. Tevens geldt een herplantplicht waarbij de houtopstand binnen 3 jaar herplant dient te worden. Wanneer de herbeplanting niet aanslaat dient dit binnen 3 jaar na de herbeplanting vervangen te worden. De houtopstand bestaat voornamelijk uit jonge bomen, daarom dient de oppervlakte van de herbeplanting op andere grond tenminste de gevelde oppervlakte te bedragen aangevuld met een toeslag van 0.3 per hectare (bron: Provincie Utrecht; Topotijdreis.nl). Indien u niet de eigenaar bent van de houtopstand, dient u de eigenaar op de hoogte te stellen van de voorgenomen kap. Wanneer niet aan de bovenstaande voorwaarden voldaan kan worden, dient een ontheffing aangevraagd te worden (bron: Provincie Utrecht).

Te treffen maatregelen ten behoeve van de hazelworm

Maatregel	Omschrijving
Dagelijkse controle van werklocatie	De hoofdverantwoordelijk of de door dien aangestelde controleert dagelijks voorafgaand aan de werkzaamheden of er hazelwormen aanwezig zijn (figuur 1). Indien deze aangetroffen worden dienen deze met rust gelaten te worden en in de gelegenheid gesteld te worden om op eigen initiatief de planlocatie te verlaten.
Bij start werk, verwijderen alle losliggende elementen en vegetatie op werklocatie	Hazelwormen leiden een verborgen leven. Het grootste deel van de dag leven ze onder de vegetatie en dood hout of ze verblijven in holen in de grond. Voorafgaand aan werkzaamheden dienen structuren waar hazelwormen onder kunnen schuilen verwijderd te worden.
Eén werkrichting en een rustige werkwijze hanteren	Bij het opstarten van werkzaamheden op de planlocatie één werkrichting hanteren zodat eventueel aanwezige dieren zich naar de directe omgeving kunnen begeven.
Afstand houden tot aangetroffen dieren	Hazelwormen zijn koudbloedig en vervellen 3-4x per jaar. Dit maakt de soort kwetsbaar. Aangetroffen dieren dienen met rust gelaten te worden en in de gelegenheid gesteld te worden om op eigen initiatief de planlocatie te verlaten.
Geen losliggend materiaal, puin of anderszins op planlocatie	Op de werklocatie dienen geen losliggende platen of andere bouwmaterialen te blijven liggen. De hazelworm gebruikt deze mogelijk om op te warmen. Dit geldt eveneens van puinhopen of opslag van ander (bouw)materiaal.
Controle van containers, machines en andere grote materialen voor plaatsing/verwijderen	Voorafgaand aan het plaatsen en verwijderen van containers, machines zoals bouwkranen of het plaatsen van rijplaten dient gecontroleerd te worden of er geen hazelwormen aanwezig zijn onder of nabij de werklocatie.

Figuur 9 Hazelworm (foto: RAVON)

Algemene te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- Mogelijke overwinteringslocaties van reptielen/amfibieën (vorstvrije structuren als stenenstapels, houtwallen, dichte struwelen etc.) dienen verwijderd of ongeschikt gemaakt te worden buiten de overwinteringsperiode oktober – april.
- Voor rugstreeppad dient het terrein gedurende de ontwikkeling ongeschikt gehouden te worden (bijv. aanbrengen puinbed, voorkomen ontstaan puinhopen, egaliseren terrein e.d.) en/of ontoegankelijk gemaakt te worden voor de soort gedurende de bouwwerkzaamheden. Het ontoegankelijk maken dient bij voorkeur voor de migratie- en voortplantingsperiode plaats te vinden. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen.
- De kapwerkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

Literatuur

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Bever *Castor fiber*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Das *Melus melus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Poelkikker *Rana lessonae*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rosse dwergvleermuis *Nyctalus noctula*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rugstreeppad *Epidalea calamita* (voorheen *Bufo calamita*), versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Zandhagedis *Lacerta agilis*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5e druk 2015, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.gelderland.nl
www.lokaleregelgeving.overheid.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.ndff.nl
www.omgevingswet.provincie-utrecht.nl
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.vlinderstichting.nl
www.webkaart.provincie-utrecht.nl
www.zoogdiervereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ir. L. Davids
Auteur

Blom Ecologie B.V.,
ir. T.W.D. Schrader
Collegiale toets

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 2 Ecologie rugstreeppad

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46A - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De parkeerplaats.

Figuur 2 De te verplaatsen gastanks.

Figuur 3 De plek voor de beoogde paddelbaan.

Figuur 4 De te verwijderen schuurlodges.

Bijlage 2 Rugstreeppad

Herkenning

De rugstreeppad (*Epidalea calamita*) is een middelgrote pad met een lengte van circa 4,5 - 7 cm. De pad heeft vrij korte poten en heeft op de rug een karakteristieke lichtgele lengtestreep. Verder is de rug grijsbruin met groenige vlekken en heeft de buik een lichtgrijze kleur met grijszwarte vlekken. De ogen zijn geelgroen en hebben een horizontale pupil. Mannetjes zijn in de paartijd te onderscheiden van vrouwtjes door een paars/blauwe verkleuring van de keel. Gedurende het voortplantingsseizoen is tijdens de kooractiviteiten een typische en harde roep te horen die over een afstand van 1 - 3 km is waar te nemen (Creemers & Van Delft, 2009). De larven van rugstreeppad zijn maximaal 2,5 cm lang en zwart van kleur. Oudere larven hebben een lichte keelvlek en soms een streep over de rug (Diepenbeek & Creemers, 2006).

Figuur 1 Determinatie kenmerken van de rugstreeppad.

Gedrag

De rugstreeppad is een typische pioniersoort die opportunistisch profiteert van tijdelijke gunstige omstandigheden. Veranderingen in weersomstandigheden als vocht en temperatuur vormen in sterke mate een sein voor migratie, voortplanting en dergelijke. Onderstaande periodes zijn dan ook indicatief. Bij het koloniseren van nieuwe gebieden kunnen jonge rugstreep padden afstanden tot wel 5 km afleggen (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017).

De overwintering vindt plaats van oktober/november tot en met maart. De eerste dieren kunnen vanaf begin maart de overwinteringslocatie verlaten om vervolgens al dan niet direct door te trekken naar de voortplantingslocaties. De voortplanting vindt plaats in de periode april - september met een hoogtepunt rond half april - mei. Het vaststellen van aan- of afwezigheid van rugstreep padden kan middels drie gerichte (avond)veldbezoeken in de periode 15 april - juli (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017).

Habitat en verblijfplaatsen

De geprefereerde habitat van de rugstreepdadder bestaat uit een dynamische omgeving met vergraafbaar zand of fijne grond. De verblijfplaatsen van de soort kunnen worden onderverdeeld in voortplantings-, zomer- en overwinteringshabitat. De voortplantingshabitat is aquatisch en na de voortplanting zijn rugstreepdadders hoofdzakelijk op het land te vinden. Het functionele leefgebied bestaat ook uit het gebied tussen deze habitats (migratieroutes).

De eitjes worden afgezet in veelal tijdelijke, ondiepe en wateren zonder vegetatie, waar weinig tot geen sprake is van concurrentie of predatie. Voorbeelden hiervan zijn greppels, rijsporen, regenplassen en geschoonde sloten. De zomer en- en winterlocaties bevinden zich op het land in hoogwatervrije terreinen. Voor de overwintering gebruikt de rugstreepdadder bestaande (muizen)holletjes, graaft deze zich in de bodem of kruipt de rugstreepdadder onder materialen als: stenen, boomstammen, banden en houtstapels. Voorwaarde voor de winterhabitat is dat deze locatie vorstvrij dient te zijn.

Populatieomvang

Rugstreepdadders verspreiden zich in diverse richtingen waardoor de minimale populatieomvang en bijbehorend oppervlakte voor de gunstige staat van instandhouding locatiespecifiek is. Als vuistregel wordt gehanteerd dat een gezonde populatie uit minimaal 100 - 200 dieren bestaat en dat deze in verbinding staat met andere populaties (BIJ12 Kennisdocument Rugstreepdadder, 2017).

Voorkomen kolonisatie

Doordat de rugstreepdadder een typische pioniersoort is en een dynamische omgeving met vergaafbare grond prefereert, kan snel spontane kolonisatie van de soort in een braakliggend gebied of bouwterrein ontstaan. Om kolonisatie van rugstreepdadder te voorkomen wordt geadviseerd maatregelen te treffen.

Deze maatregelen bestaan uit het ongeschild dan wel ontoegankelijk houden van het plangebied. Indien er sprake is van het ontstaan van mogelijk geschikt voortplantingswater dient het ontoegankelijk maken van een perceel voor de migratie en voortplantingsperiode (april-september) uitgevoerd worden. Het ongeschikt houden van het plangebied voor rugstreepdadders houdt in dat zo min mogelijk vergaafbaar zand gebruikt of opgeslagen wordt binnen het bouwterrein. Bij het bouwrijp maken van het perceel dient het zand direct geëgaliseerd te worden. De aanleg van een zanddepot moet voorkomen worden. In de voorjaars- en zomerperiode zorgen dat er geen kleine poelen ontstaan waar rugstreepdadders eieren kunnen leggen. Diepe rijsporen van machines kunnen al voldoende diep zijn als voortplantingswater voor rugstreepdadders (figuur 2).

Figuur 2 Bij hevige regenval kunnen ontstane geulen gevuld worden met water. Deze tijdelijke poelen zijn uitermate geschikt voor de rugstreepdadder. Het ontstaan van deze geulen dient te allen tijde voorkomen te worden.

In de najaar- en winterperiode moet gezorgd worden dat er geen overwintering van rugstreeppadden kan optreden. Voldoende vergraaftbaar zand (zanddepot) kan gebruikt worden voor overwintering. Ook stenenstapels, houtstapels of andere vorstvrije structuren (onder een bouwkeet bijvoorbeeld) kunnen gebruikt worden voor overwintering. Dergelijke structuren dienen weggehaald te worden buiten de overwinteringsperiode (september-april) van de soort. Het ontoegankelijk houden van het plangebied voor rugstreeppadden houdt in dat voorzieningen worden geplaatst waardoor rugstreeppadden het plangebied niet kunnen bereiken. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond (figuur 3). De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen.

Figuur 3 Een incorrect geplaatst amfibiescherm (links). Een correct geplaatst amfibiescherm (rechts). Deze dienen minimaal 10 cm ingegraven te zijn.